

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

SZKOLENIA DLA ADMINISTRACJI GEOLOGICZNEJ

Projekt „Wsparcie przez Państwową Służbę Geologiczną działań administracji samorządowej wykonującej zadania administracji geologicznej”

NOWELIZACJA USTAWY PRAWO GEOLOGICZNE I GÓRNICZE

WPŁYW NA FUNKCJONOWANIE ADMINISTRACJI GEOLOGICZNEJ

Rafał Miland
Departament Geologii i Koncesji Geologicznych
Warszawa, 25 lutego 2015 r.

Zakres prezentacji

- Najważniejsze zmiany w zakresie węglowodorów
- Najważniejsze zmiany w zakresie pozostałych kopalin objętych własnością górnictw
- Najważniejsze zmiany dotyczące wszystkich kopalin
- Zmiany dotyczące regulacji w zakresie państwowej służby geologicznej (psg)
- Istotne zmiany dla organów administracji samorządowej

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY W ZAKRESIE WĘGLOWODORÓW

SZKOLENIA DLA ADMINISTRACJI GEOLOGICZNEJ

Projekt „Wsparcie przez Państwową Służbę Geologiczną działań administracji samorządowej wykonującej zadania administracji geologicznej”

Najważniejsze zmiany w zakresie węglowodorów

CEL: Przyspieszenie prac poszukiwawczo-rozpoznawczych i wydobywczych

a) uproszczenie procedur

- **jedna koncesja zamiast trzech** – poszukiwanie + rozpoznawanie + wydobywanie
 - ograniczenie ryzyka przedsiębiorcy, zapewnienie ciągłości inwestycji i poprzez szybsze przejście z etapu rozpoznawania do etapu wydobywania.
 - możliwość rozpoczęcia wydobywania węglowodorów ze złoża jeszcze w czasie trwania fazy poszukiwawczo-rozpoznawczej (**tzw. kroczące dokumentowanie złóż**). Warunkiem rozpoczęcia wydobywania jest uzyskanie **decyzji inwestycyjnej**.
- **jedna dokumentacja zamiast dwóch** – dokumentacja geologiczno-inwestycyjna złoża węglowodorów
 - dla przedsiębiorców prowadzących działalność na podstawie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, zrezygnowano z obowiązku sporządzania dwóch odrębnych dokumentacji (dokumentacji geologicznej złoża węglowodorów i projektu zagospodarowania złoża).
- **nowe koncesje udzielane wyłącznie w trybie przetargowym – również dla kilku podmiotów**
 - na podstawie Dyrektywy (94/22/WE) w sprawie warunków udzielania i korzystania z zezwoleń na poszukiwanie, badanie i produkcję węglowodorów -określona została procedura postępowania przetargowego
 - w przewidziana została również możliwość złożenia oferty wspólnie przez kilka podmiotów. Podmioty te, w przypadku uzyskania wspólnie koncesji, wykonują koncesję zgodnie z warunkami określonymi w zawartej między nimi umowie o współpracy.

Najważniejsze zmiany w zakresie węglowodorów

CEL: Przyspieszenie prac poszukiwawczo-rozpoznawczych i wydobywczych

• zachowanie ważności wcześniej udzielonych koncesji

- zachowana zostaje ważności koncesji udzielonych na podstawie poprzednich przepisów
- -przedsiębiorcy posiadający koncesje na poszukiwanie i/lub rozpoznawanie (z wyłączeniem koncesji wyłącznie na poszukiwanie) posiadają prawo, w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie nowelizacji, do przekształcenia koncesji w koncesję nowego rodzaju.
- -przedsiębiorca, który **nie skorzystał z prawa do przekształcenia** koncesji zachowuje prawo występowania z wnioskiem o zmianę koncesji. Zmiana dotycząca **przedłużenia koncesji** jest możliwa wyłącznie wówczas, kiedy celem zmiany jest zwiększenie zakresu robót geologicznych, a okres, o który zostaje wydłużona koncesja nie przekracza 3 lat.

W pozostałych przypadkach koncesja wygasa zgodnie z przewidzianym w dniu jej udzielenia terminem

• możliwość nabycia współwłasności obiektów, urządzeń i instalacji na podstawie poddzierżawy

- umowa o ustanowieniu użytkowania górniczego zawarta ze Skarbem Państwa do dnia 31 grudnia 2014 r. w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złoża oraz zgoda Skarbu Państwa na poddzierżawienie tego prawa (poużytkowanie górniczne uprawnia do postanowienia w umowie poddzierżawy (poużytkowania), że obiekty, urządzenia oraz instalacje wzniesione po dniu zawarcia tej umowy w przestrzeni objętej użytkowaniem **górnicznym będą ich współwłasnością w częściach ułamkowych określonych w tej umowie**
- przepis o charakterze przejściowym - obowiązywanie jest ograniczone do czasu przekształcenia dotychczas udzielonych koncesji w nową koncesję wykonywaną wraz z innymi podmiotami, jednak nie później niż w terminie 30 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Najważniejsze zmiany w zakresie węglowodorów

CEL: Przyspieszenie prac poszukiwawczo-rozpoznawczych i wydobywczych

c) ułatwienie prowadzenia działalności

- **badania geofizyczne bez koncesji**

- możliwość prowadzenia badań geofizycznych w celu zbadania struktur geologicznych związanych z występowaniem węglowodorów bez koncesji, a jedynie na podstawie projektu robót geologicznych podlegającego zgłoszeniu do Ministerstwa Środowiska.

- **ułatwienia w dostępie do nieruchomości rolnych Skarbu Państwa**

- Prezes Agencji Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa ma obowiązek oddania do odpłatnego korzystania, w drodze umowy, na wniosek przedsiębiorcy, nieruchomości lub ich części, niezbędnych do wykonania koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża oraz koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża

- **ułatwienia dotyczące wznoszenia obiektów budowlanych**

- obiekty budowlane służące bezpośrednio do wykonywania działalności w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów nie będą wymagać uzyskania pozwolenia budowlanego, a ich realizacja będzie wykonywana na podstawie zgłoszenia

Najważniejsze zmiany w zakresie węglowodorów

CEL: Zapewnienie skutecznych narzędzi kontroli

a) postępowanie kwalifikacyjne

- organ koncesyjny **weryfikuje każdy podmiot** ubiegający się o koncesję węglowodorową. Ocena podmiotu odbywa się pod kątem bezpieczeństwa państwa oraz doświadczenia w zakresie działalności dotyczącej złóż węglowodorów.

Postępowanie kończy się **wpisem do wykazu podmiotów kwalifikowanych**, który składa się z dwóch list:

- podmiotów, które zamierzają ubiegać się o koncesję samodzielnie lub będą pełnić funkcję operatora,
- pozostałych podmiotów, które będą pełniły inne funkcje niż operator.

b) procedura przetargowa

- udzielenie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża lub koncesji na wydobywanie węglowodorów tylko w postępowaniu przetargowym

c) wzmocnienie kontroli wykonywania działalności koncesjonowanej

- w treści koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża - harmonogram roczny realizacji obowiązków wynikających z koncesji
- obowiązek prowadzenia przez operatora strony internetowej zawierającej informacje o wszystkich decyzjach zatwierdzających dokumenty stanowiące podstawę prowadzenia działalności
- w przypadku **kopalin objętych własnością górnictw** - wyłączenie możliwości przejęcia praw do koncesji na w wyniku sukcesji generalnej. Przy przenoszeniu koncesji wymagana będzie każdorazowo decyzja organu koncesyjnego

d)) zabezpieczenie finansowe

- obowiązek ustanowienia zabezpieczenia z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania warunków koncesji
- dodatkowo zabezpieczenie fakultatywne

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY W ZAKRESIE POZOSTAŁYCH KOPALIN

SZKOLENIA DLA ADMINISTRACJI GEOLOGICZNEJ

Projekt „Wsparcie przez Państwową Służbę Geologiczną działań administracji samorządowej wykonującej zadania administracji geologicznej”

Najważniejsze zmiany w zakresie pozostałych kopalin

CEL: Zabezpieczenie interesów państwa przy wydawaniu koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie pozostałych kopalin objętych własnością górnictw

a) udzielenie koncesji na podstawie procedury porównania wniosków („open door”)

- postępowanie inicjowane przez złożenie wniosku o udzielenie koncesji -organ koncesyjny zamieszcza ogłoszenie o możliwości składania konkurencyjnych wniosków o udzielenie koncesji, dotyczących obszaru objętego danym wnioskiem. W terminie do 90 dni od dnia ogłoszenia inne podmioty mogą składać wnioski na tę samą przestrzeń. Po upływie tego okresu, w przypadku gdy zostanie złożony co najmniej jeden kolejny kompletny wniosek, organ koncesyjny ocenia złożone wnioski

b) zatwierdzanie planów ruchu

- zrezygnowano z wymogu opiniowania przez właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta) decyzji zatwierdzającej planu ruchu zakładu dla wykonywania robót geologicznych **związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złoża węglowodorów**
- **dla innych planów ruchu (inne kopaliny)** - występuje o tę opinię przedsiębiorca do wójta (burmistrza, prezydenta miasta). W przypadku opinii negatywnej, przedsiębiorca ma przedstawić właściwemu organowi nadzoru górnictwa oświadczenie o sposobie uwzględnienia uwag lub przyczynach ich nieuwzględnienia. Jednoznacznie określono również kryterium opinii (korzystanie z nieruchomości zgodnie z przeznaczeniem)

c) opiniowanie projektów zagospodarowania złoża

- projekty zagospodarowania złoża - opiniowane przez **organy nadzoru górnictwa w terminie 14 dni**. W przypadku opinii negatywnej, przedsiębiorca ma przedstawić właściwemu organowi nadzoru górnictwa oświadczenie o sposobie uwzględnienia uwag lub przyczynach ich nieuwzględnienia

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY W ZAKRESIE WSZYSTKICH KOPALIN

SZKOLENIA DLA ADMINISTRACJI GEOLOGICZNEJ

Projekt „Wspieranie przez Państwową Służbę Geologiczną działań administracji samorządowej wykonującej zadania administracji geologicznej”

Najważniejsze zmiany w zakresie wszystkich kopalin

CEL: Przyspieszenie prac poszukiwawczo-rozpoznawczych i wydobywczych

a) uproszczenie procedur – **decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach**

- **zmiana momentu wydania decyzji** – dopiero przed wierceniem

- obowiązek uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przesunięto na etap przed uzyskaniem decyzji zatwierdzającej plan ruchu zakładu górniczego w celu wykonywania robót geologicznych lub decyzji inwestycyjnej, czyli tuż przed samym rozpoczęciem wierceń albo przejścia do fazy wydobywania (dla węglowodorów).

- **zmiana organu właściwego do wydania decyzji środowiskowych**

- dotyczy kopalin objętych własnością górnictw

- właściwego dotychczas w tym zakresie wójta (burmistrza, prezydenta miasta) zastępuje regionalny dyrektor ochrony środowiska. Dyrektor, wydając decyzję zwraca się o opinię do wójta (burmistrza, prezydenta miasta)

- **wyłączenie przypadków nieistotnych środowiskowo z konieczności zmiany lub uzyskania decyzji środowiskowej**

- zmiana terminu rozpoczęcia prac i robót geologicznych, zmianę głębokości robót geologicznych prowadzonych metodą otworów wiertniczych, zmiana harmonogramu, przeniesienie koncesji, zmiany dotyczące próbek geologicznych itp..

- **zmniejszenie obszaru objętego decyzją środowiskową (tylko węglowodory)**

- obszar objęty decyzją (obszar przedsięwzięcia) obejmuje jedynie teren wiertni i obszar określony promieniem 500 m od zewnętrznej granicy przedsięwzięcia.

Najważniejsze zmiany w zakresie wszystkich kopalin

CEL: Zabezpieczenie interesów państwa przy wydawaniu koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie **wszystkich kopalin objętych własnością górnictw**

a) skrócenie terminów roszczenia do ustanowienia użytkowania górnictw

- skrócenie z obecnie obowiązujących 5 lat **do 3 lat** okresu na skorzystanie z prawa pierwszeństwa do ustanowienia użytkowania górnictw dla podmiotów, które uzyskały decyzję zatwierdzającą dokumentację geologiczną po dniu wejścia w życie nowelizacji ustawy

b) skrócenie okresu wyłącznego prawa do korzystania z informacji geologicznej

- skrócenie z obecnie obowiązujących 5 lat **do 3 lat** okresu wyłącznego prawa do korzystania z informacji geologicznej dla podmiotów, które uzyskały decyzję zatwierdzającą dokumentację geologiczną (albo wytworzyły inną dokumentację geologiczną) po dniu wejścia w życie nowelizacji ustawy

c) poszerzenie uprawnień kontrolnych organów nadzoru górnictw oraz Inspekcji Ochrony Środowiska

- wyłączenie stosowanie przepisów art. 79, art. 80a, art. 82 i art. 83 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (określających granice kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy) wobec przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie poszukiwania rozpoznawania lub wydobywania kopalin objętych własnością górnictw, w odniesieniu do kontroli organów nadzoru górnictw oraz organów Inspekcji Ochrony Środowiska.

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

ZMIANY DOTYCZĄCE REGULACJI W ZAKRESIE PAŃSTWOWEJ SŁUŻBY GEOLOGICZNEJ (PSG)

SZKOLENIA DLA ADMINISTRACJI GEOLOGICZNEJ

Projekt „Wsparcie przez Państwową Służbę Geologiczną działań administracji samorządowej wykonującej zadania administracji geologicznej”

Zmiany dotyczące państwowej służby geologicznej (psg)

a) przygotowanie obszarów przetargowych - **tylko węglowodory**

- wykonywanie we współpracy z organem koncesyjnym (Ministrem Środowiska), **oceny perspektywiczności geologicznej przestrzeni, dla których planuje się w następnym roku wszczęcie postępowania przetargowego**
- ocena perspektywiczności geologicznej obejmuje w szczególności ocenę możliwości udokumentowania zasobów złóż węglowodorów w celu ich wydobywania oraz opłacalności wydobywania węglowodorów ze złóż.

b) utworzenie i prowadzenie systemu informacyjnego „Geofonet”

- system będzie umożliwiał przetwarzanie oraz dostęp do informacji o danych geologicznych, próbkach oraz wynikach ich badań, przekazanych dokumentacjach geologicznych, udzielonych koncesjach i zatwierdzonych lub zgłoszonych projektach robót geologicznych, obszarach górniczych i terenach górniczych oraz parametrach wydobywania węglowodorów ze złóż – **dotyczy kopalin objętych własnością górnictwem**

c) wprowadzenie nowych kompetencji w zakresie monitoringu i kontroli wykonywania działalności regulowanej ustawą

- podmioty, które uzyskały koncesję albo uzyskały decyzję o zatwierdzeniu projektu robót geologicznych są obowiązane zawiadomić na piśmie o zamierzonym poborze próbek w właściwy organ administracji geologicznej i **państwową służbę geologiczną**, w terminie 7 dni przed zamierzonym poborem tych próbek.
- pracownikom państwowej służby geologicznej przysługuje prawo do całodobowego wstępu, wraz z pracownikami pomocniczymi i rzeczoznawcami oraz niezbędnym sprzętem, do miejsc wykonywania robót geologicznych, na podstawie odrębnego upoważnienia Ministra Środowiska w celu sprawdzenia prawidłowości poboru próbek z wykonania robót geologicznych oraz do wykonywania innych czynności pomocniczych.

Zmiany dotyczące państwowej służby geologicznej (psg)

d) doprecyzowania zadań dotyczących gromadzenia, ewidencjonowania, archiwizowania, chronienia i udostępniania informacji geologicznej

- znowelizowany art. 98 ustawy prawo geologiczne i górnicze określa zasady pobierania opłat za udostępnianie informacji geologicznej. **Dotyczy on również organów administracji geologicznej (wszystkich).** Umożliwiono naliczenie kosztów utrwalenia, przygotowania przetworzenia i przekazania informacji geologicznej oraz przewidziano możliwość odstąpienia od naliczania opłaty.
- przy wykonywaniu przez PSG ustawowych zadań określonych w art. 162 ustawy Prawo geologiczne i górnicze służbie zapewniono prawo do nieodpłatnego korzystania z informacji geologicznej w postaci danych geologicznych.
- Minister Środowiska będzie mógł upoważnić państwową służbę geologiczną do rozporządzania informacją geologiczną w postaci **danych geologicznych**. W przypadku udzielenia takiego upoważnienia państwowa służba geologiczna będzie przedkładać ministrowi coroczny wykaz umów o korzystanie z informacji geologicznych zawartych, zawierający informację o stronie umowy, wysokości wynagrodzenia oraz zakresie udostępnionych danych geologicznych, w terminie miesiąca od zakończenia tego roku.

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

ISTOTNE ZMIANY DLA ORGANÓW ADMINISTRACJI SAMORZĄDOWEJ

SZKOLENIA DLA ADMINISTRACJI GEOLOGICZNEJ

Projekt „Wsparcie przez Państwową Służbę Geologiczną działań administracji samorządowej wykonującej zadania administracji geologicznej”

Istotne zmiany dla organów administracji samorządowej

- a) udzielenie **koncesji** na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż będzie wymagać **opinii** wójta (burmistrza, prezydenta miasta)
- b) wydanie **decyzji inwestycyjnej** będzie wymagać **uzgodnienia** z wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta), kryterium **uzgodnienia** – przeznaczenie lub sposób korzystania z nieruchomości.
- c) w terminie 6 miesięcy od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej złoża węglowodorów przez właściwy organ administracji geologicznej **obszar udokumentowanego złoża węglowodorów obowiązkowo wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.**
- d) przygotowując plan ruchu zakładu górniczego **przedsiębiorca samodzielnie zasięga opinii wójta** (burmistrza, prezydenta miasta) przed złożeniem go do zatwierdzenia przez właściwy okręgowy urząd górniczy.

Istotne zmiany dla organów administracji samorządowej

e) przeciwdziałanie nielegalnej eksploatacji

- udoskonalono mechanizmy przeciwdziałania nielegalnej eksploatacji przez **rezygnację z prowadzenia kolejno po sobie dwóch postępowań administracyjnych** i ograniczenie się do jednego postępowania: w sprawie nałożenia opłaty podwyższonej za działalność wykonywaną bez koncesji. **Organem właściwym jest Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego**
- ze względu na zmianę organu prowadzącego postępowanie w sprawie opłaty podwyższonej (był Starosta – jest Dyrektor OUG) wpływy z tytułu opłaty podwyższonej **przestają być dochodem powiatu.**

f) poszerzenie zadań nadzoru górniczego

- **o nadzór nad podmiotami** prowadzącymi roboty w wyrobiskach **zlikwidowanych podziemnych zakładów górniczych** oraz podmiotami prowadzącymi **wydobycie na własne potrzeby**

g) wprowadzono ustawowy obowiązek określenia w każdym planie ruchu granic zakładu górniczego

h) Zmieniono właściwość rzeczową organów administracji geologicznej w zakresie ponadwojewódzkich inwestycji liniowych, związanych z nimi dokumentacjami hydro oraz wtłaczaniem do górotworu wód złożowych powstałych przy wydobywaniu kopalin objętych własnością górnictwem (Minister Środowiska <=> Marszałek Województwa)

Istotne zmiany dla organów administracji samorządowej

Zwiększenie udziału samorządów w korzyściach z wydobycia kopalin

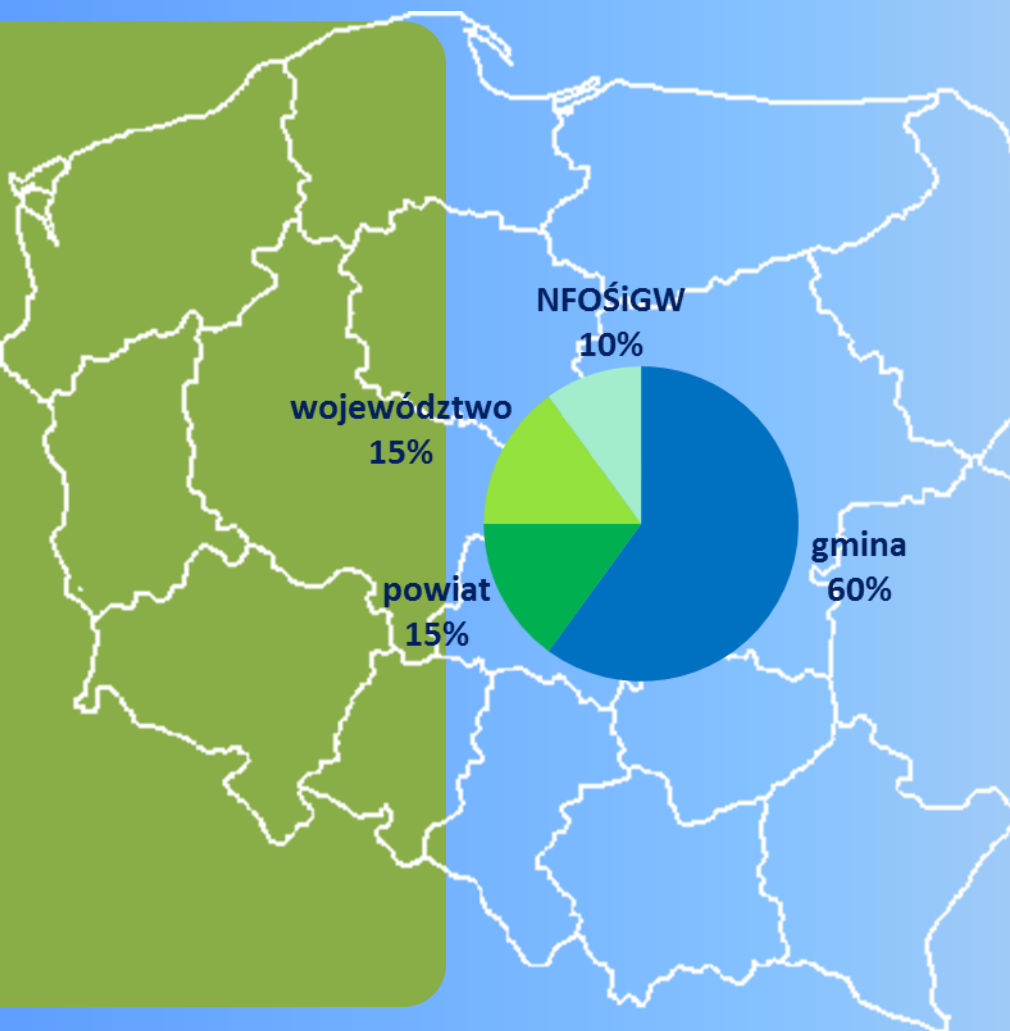
a) podwyższenie stawek opłaty eksploatacyjnej od 1 stycznia 2016 r. dla węglowodorów

Zmiana **nie dotyczy złóż marginalnych** dla których pozostawiono obecnie obowiązujące stawki opłaty. **Złóża marginalne** zostały zdefiniowane jako złoża, dla których wydobycie w okresie rozliczeniowym (6 miesięcy) nie przekracza:

- dla złóż gazu ziemnego (wysokometanowego oraz pozostałego) – 2 500 tys. m³
- dla złóż ropy naftowej – 1000t.

b) poszerzenie grona beneficjentów opłaty eksploatacyjnej z tytułu wydobywania węglowodorów

Już nie tylko gminy oraz NFOŚiGW, lecz także **powiaty i województwa** będą czerpały korzyści z wydobywania węglowodorów

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

ul. Wawelska 52/54

00-922 Warszawa

www.mos.gov.pl

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Rafał Miland
Departament Geologii i Koncesji Geologicznych
Warszawa, 25 lutego 2015 r.